

'EGOMUZ-BENLİĞİMİZ'

Prof. Dr. Mustafa TEMİZ

03.06.2014

"Bir insanın kendini beğenmesi (ucub hastalığı), kötülük olarak o kişiye yeter."

Hz. Muhammed

*Kula belâ gelmez Hak yazmayınca,
Hak belâ yazmaz kul azmayınca.
Hak kuldân intikamı kul ile alır.
Dinî irfan bilmeyen bunu, kul etti sanır.*

Mevlâna

*Yüz daha versen, yüz uman yüzler bilirim.
Yokuşlara kardeş olan düzler bilirim.
Dünyâ öküzü'n üstünde derler;
Ama dünyâ 'nın üstünde nice öküzer bilirim!*

N. Fazıl

Giriş

Benlik denilen nefsimiz, yerinde duramayan iyi cins enerjik bir **at** gibidir. Nefsimizin ölümü, bizim ölümümüz demektir. O zaman, bize düşen, onu öldürecek derecede zayıflatmak değil, onun özengilerini gönlün (kalbin) kontrolüne bırakabilmeyi öğreten bir **eğitim (terbiye)** görmemizdir.

BenlikVe Câhilliğim

Meğer gençliğimde câhillikler içinde yüzüyordum. Üstelik câhilliğimin karabasanı da kendimi gözlemlememe engel teşkil ediyormuş, bütün bunlardan heberim bile yokmuş...

Geriye dönüp baktığımda, gerek davranış ve gerekse iç huzûru bakımından, gittikçe normalleştiğimi, *Eşsiz ve Yüce Kültürümüz* 'ü **daha da öğrendikçe** görmüşüm.

Onun için bizim **Kültürümüz, Maddî ve Mânevî Enerji ve Ölçü Kaynağımız'dır**. Bunu hiç unutma; bir levhaya yaz da hep gözünün önünde bulunsun! Çünkü *Kültürümüz* 'ü *bilmeyen ve ona yabancı olan bir kişinin, benliğe, ardından da çok kötü aşırılıklara düşmesi ihtimâli çok büyüktür*.

Böyle birini düşününüz! Bir bakarsınız farkında olmadan, kin, kibir haset ve ucub (kendini beğenme) içine yuvarlanmış olduğu hâlde, onu, idârecilerine¹ sövüyor², emperyalist güçlerle iş birliği içinde kolayca çalışıyor, görebilirsin³.

¹ Temiz, M. *Kültürümüzde (Dinimiz'de) İdârecilere İtaat Kavramı*, Alındığı İnternet Elektronik Adresi, <http://mtemiz.pau.edu.tr/bilim/KÜLTÜRÜMÜZDE%20İDÂRECİLERE%20İTAAT%20KAVRAMI.pdf> YA DA <http://mtemiz.pau.edu.tr/bilim/KÜLTÜRÜMÜZDE%20İDÂRECİLERE%20İTAAT%20KAVRAMI.doc>, En Son Erişim Tarihi, 13.05.2014.

² Temiz, M. *Kin, Kibir Ve Haset Zemininde (Derünunda) Yeni Türkiye'ye Doğru: Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı'nın Aleyhinde Yürütülerek Vatan Ve Milletimiz Aleyhine Dönüşen Kin Ve Kıbrın Günümüzdeki Açınmaları*, Alındığı İnternet Elektronik Adresi, [http://mtemiz.pau.edu.tr/bilim/KİN%20VE%20KİBİR%20ZEMİNİNDE%20\(DERÜNUNDA\)%20YENİ%20TÜRKİYE'YE%20DOĞRU U.pdf](http://mtemiz.pau.edu.tr/bilim/KİN%20VE%20KİBİR%20ZEMİNİNDE%20(DERÜNUNDA)%20YENİ%20TÜRKİYE'YE%20DOĞRU.pdf) YA DA

Bu nedenle benlik (ucub) deyiş geçmeyiniz!

Arapçası ucub olan **kendini beğenmişlik**, özellikle her bir insanda, Kültür Câhilliği üzerinden gelişir. Şu andaki **kötülerimiz** ve **âsîlerimiz** arasında, en zararsız gibi görünen bu sinsî câhilliğin insanlarımız üzerindeki olgunlaşmış, olumsuz meyvelerini, *daha çok son yıllarda olmak üzere*, yaklaşık 200 yıldır görüyoruz. *Bunların diğer kötü huylarla karmaşıklaşmış binlercesini de artık her gün ortalıkta görüyor ve biliyoruz.*

Kendini beğenmişliğin müşahhas görüntüsü, başkalarını **aşağı** ve **değersiz** görmekte kendini ortaya çıkarmakta, bugün, her kesimde görülmektedir. En az görüldüğü kesim, tasavvufu yaşayan hâl ehli ile olgun (takvâ sâhibi) mü'minlerdir. Bu sinsî ucub hastalığı, günümüzdeki bir kısım din hocalarımızda da maalesef oldukça fazla vardır.

Huzur yollarını mensuplarına, **başka kültürler**, daha çok '*kendi menfaatlerini*' düşünerek; **Kültürümüz** ise, '*başkalarının menfaatlerini*' düşünerek bulmayı gösteriyor. Bu nedenle, başka kültürlerin özünde '*benlik ve bireysellik*' kavramı varken, bizim Kültürümüz'ün özünde '*biz*' kavramı bulunmaktadır. Başka bir ifadeyle, başka kültürlerin esâsında '*ego-benlik*'⁴, bizim Kültürümüz'ün esâsında '*biz ve paylaşma*' kavramı bulunmaktadır.

Ama ne yazık ki, günümüzde insanlarımızın bir kısmı, Kültürümüz'den haberleri olmadığı ya da ondan **soğutulduğu** veyâ başka kültürlere **özendirildiği** için bunlar, gün geçtikçe başka kültürleri yaşama gayretine girmekte, bu nedenle **bencillikleri** giderek artmaktadır. Artan bencilliklerin sonucunda da toplumumuz *ayrışmaya*⁵, *yalnızlaşmaya* doğru hızla yol almaktadır. Kısacası günümüzde şeytanın yeni adı **egodur-benlik** desek, pek abartı olmaz, sanırım⁶.

1990'lı yıllarda bir gazete, Almanya'da Müslüman olan bir gençten bahsediyordu. Gencin, Müslüman olunca, duygularını şöyle ifade etmiş olduğunu okumuştum:

"Müslüman olmadan önce sâdece kendimden sorumlu olduğumu, şimdi ise bütün insanlardan sorumlu olduğumu hissediyorum."

[http://mtemiz.pau.edu.tr/bilim/KİN%20VE%20KİBİR%20ZEMİNİNDE%20\(DERÛNUNDA\)%20YENİ%20TÜRKİYE'YE%20DOĞRU.doc](http://mtemiz.pau.edu.tr/bilim/KİN%20VE%20KİBİR%20ZEMİNİNDE%20(DERÛNUNDA)%20YENİ%20TÜRKİYE'YE%20DOĞRU.doc), En Son Erişim Tarihi, 23.04.2014.

³ Temiz, M., **Taksim Gezi Parkı Olaylarının Düşündürdükleri-Olayların Mânevî Boyutu, Siz Aklınızı mı Oynattınız? Oyuna Geliyorsunuz! Memleketimiz Adına Bir Düşününüz: Önce Vatan ve Milletimiz**, Alındığı İnternet Elektronik Adresi, <http://mtemiz.com/bilim/TAKSİM%20GEZİ%20PARKI%20OLAYLARININ%20DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ-OLAYLARIN%20MÂNEVÎ%20BOYUTU.pdf> YA DA <http://mtemiz.com/bilim/TAKSİM%20GEZİ%20PARKI%20OLAYLARININ%20DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ-OLAYLARIN%20MÂNEVÎ%20BOYUTU.doc>, En Son Erişim Tarihi: 19.04.2014.

⁴ Temiz, M., **Bencillik, Ben! Ben! Ben!**, Alındığı İnternet Elektronik Adresi, <http://mtemiz.com/bilim/BENCİLLİK%20BEN%20BEN%20BEN.pdf> YA DA <http://mtemiz.com/bilim/BENCİLLİK%20BEN%20BEN%20BEN.doc>, En Son Erişim Tarihi: 19.10.2013.

⁵ Temiz, M., **"AMA BİZLERİ AYRIŞTIRDILAR", Bir 'Facebook' Diyalogu Ve Sonrast...**, Alındığı İnternet Elektronik Adresi, <http://mtemiz.pau.edu.tr/bilim/AMA%20BİZLERİ%20AYRIŞTIRDILAR.pdf> YA DA <http://mtemiz.pau.edu.tr/bilim/AMA%20BİZLERİ%20AYRIŞTIRDILAR.doc>, En Son Erişim Tarihi: 23.04.2014.

⁶ Suman, D., **Şeytan'ın Yeni Adı: Ego**, Alındığı İnternet Elektronik Adresi, <http://www.kuraldisidergi.com/5485/seytan%E2%80%99in-yeni-adi-ego/>, En Son Erişim Tarihi: 01.06.2014.

Bu nedir, biliyor musunuz?

Bu, bakış açısının îman nûru ile fitrî (yaratılış) mecrâsına girmesidir.

Gerçekten, Kültürümüz'ü inceledikçe zamanla insanlara ve yaratılmışlara karşı şartsız, katıksız ve karşılıksız olarak daha çok **sevgi duymaya**, Yunus'un dediği, "*Yaratılanı hoş gör, Yaratan'dan ötürü*" felsefesine daha çok yaklaşılmaya başladığımı ben de hissettim, hissediyorum. *Hattâ şu sıralarda, kim olursa olsun, günah işleyen insanları gördükçe onlara durmadan duâ etmeden geçemediğimi de itiraf etmek zorundayım*⁹.

İnsanları, insanlık fitratı doğrultusunda geliştiren Kültürümüz'ün bu özelliğini aman göz ardı etmeyiniz!

Yüksek Lisans'ta danışmanlığını yaptığım bir araştırma görevlimiz, Boğaziçi Üniversitesi'nde Doktora'sını yaparak Bölümümüz'e geri döndüğünde, orada iken bir **yaşlı hocanın**, birçok başarılar imzâ atan bir öğrencisini şiddetli bir şekilde **kıskandığını**, onun başarılarını **gölgelemeye** çalıştığını söyleyince, buna önce hayret etmiştim. Ama şimdi, *inandığı ve özlemi içinde yetiştiği başka kültürler açısından*, bu hocanın bu kıskançlığını kolayca îzah edebiliyorum.

Îmân Zâfiyeti⁷

Nefislerine hâkim olamayanları, örneğin, *iyi cins, özengisiz bir çıplak Arap Atı'nın sırtına binen bir insana benzetebilirsiniz*. Burada **atın kontrolden uzak olması, nefsin insana hâkimiyeti demektir**. Üstündeki insan, atı kendi istediği şekilde kontrol edemez. O at, insanı her tarafa götürebilir, **binicisi** de her fâsında buna engel olamaz ata uymak zorundadır.

⁹ Bu dönüşümümde, elime sıçrayan kaynamış çay suyunun ıstırâbını yaşayınca, Cehennem'in dehşetini kavradığımda, buna kimsenin dayanamayacağını hissettiğim büyük etkisi olmuştur. Bu gerçekleri bilmeyenlere ancak en etkili olarak duânın fayda verebileceğini düşünüyorum. Çünkü Müslümanların birbirlerine yaptıkları duâlarla anne ve babanın çocukları için yaptıkları duâların reddedilmediğini biliyoruz. Allah'ın (CC) sevgili bir kulu, deniz kenârında eğlenen coşkulu genç kızların yanından geçiyormuş... Kızlar, ondan "*bize duâ et*" dediklerinde, Allah'ın (CC) sevgili kulunun nasıl davrandığını bir düşününüz! Onun, "*Allâhu Teâlâ sizleri Cennet'te de böyle sevinçli etsin!*" şeklinde yaptığı duâ, beni müthiş bir şekilde etkilemiştir.

Çocukların okuduğu kitaplar hususunda seçici olmalıdır. Gençliğimde bozuk kitaplar okumuş olsaydım, böyle güzel davranışlardan hiç haberim olur muydu? Düşününüz! Marksist kitapları okuyanların Marksist, Leninist olduklarını; sağcı Masonik kitapları okuyan çocukların kapitalist olduklarını; halkçı kitapları okuyanların, kültürlerinden bihaber oldukları ve aşırıya saplandıkları için militarist solcu ve anarşist olduklarını; kültürel ve dinî ölçüleri zorlayarak aşırılığa kaçmış bazı Müslüman yazarların kitaplarını okuyanların şiddet yanlısı gruplara karıştıklarını bilmelisin! Atatürkçü kesilenlerin önemli bir kısmının İslâm'a karşı tavır aldıklarını, Müslümanları Cumhuriyet düşmanı olarak vasıflandırdıklarını görmüyor muyuz? Cumhuriyet'in ilk yıllarında ödenek çıkartılarak, sırf Medrese'de yetişmiş, yurt dışına hiç gitmemiş, Sunî İslâm âlimlerinden Elmalılı Hamdi Yazır'a Kur'an'ın tercüme ettirildiğini bilmeyen var mı? Günümüzdeki Atatürkçü'lerin, Müslümanları Cumhuriyet düşmanı saymaları, apaçık Kültür câhili olduklarının bir örneği değil mi? Bütün bu sapmaların temelinde ya kendi Kültürümüz'ün temel esaslarını yeteri kadar bilmemek ya da bilinçli bir hâinlik yatmaktadır. Daha çok rejim kurbanları oldukları için Kültür câhili olanları hepimiz affedebiliyoruz. Çünkü onlar bilmediklerinden ya da yanlışlıklarından dolayı bir dereceye kadar mâsum sayılabilirler ama hâinleri aslâ... Bu nedenle, okutulsun - okutulmasın kavgaları nedeniyle yıllarca okullarımızda bu zehirle karşı okutulamayan, kendi Kültürümüz'ün temel esaslarının, kestirme bir panzehir olarak, okullarımızda yeni nesillere olsun bir an evvel doğru-dürüst öğretilmesi gerekmektedir.

⁶ Temiz, M., *Kültürümüz'ün Koruyuculuğu* Alındığı İnternet Elektronik Adresi, <http://mtemiz.com/bilim/KÜLTÜRÜMÜZÜN%20KORUYUCULUĞU.pdf> YA DA <http://mtemiz.com/bilim/KÜLTÜRÜMÜZÜN%20KORUYUCULUĞU.doc>, En Son Erişim Tarihi, 11.04.2014.

⁷ Temiz, M., *Hak Ve Bâtil Mücadelesi*, Alındığı İnternet Elektronik Adresi, <http://mtemiz.pau.edu.tr/bilim/HAK%20VE%20BÂTİL%20MÜCADESİ.pdf> YA DA <http://mtemiz.pau.edu.tr/bilim/HAK%20VE%20BÂTİL%20MÜCADESİ.doc>, En Son Erişim Tarihi, 24.04.2014.

Îmânî zâfiyet, **nefsin hâkimiyetine**, iyi niyet ve hayrın azalmasına, gönlün kirlenmesine yol açar. Bu da **benliği** kamçılar, gittikçe artırır. **Benlik** ise, yalnızca kendini **beğenmek** demektir. Peygamberimiz (SAV♥) Efendimiz, “*Bir insanın kendini beğenmesi (ucub hastalığı), kötülük olarak o kişiye yeter.*” buyurmuyorlar mı?

Kendini beğenen, bedduâ etmekten **kaçınabilir mi?** Aslâ, kaçınamaz!

Demek oluyor ki, **bedduâ etmek** temelde *nefsin azgınlığının* bir sonucudur. **Azgınlık** ise, hatâlarda bile bile ısrar sonunda, nefsin hâkimiyeti altına girmek ve doğruluktan kopmakla başlar.

Hatâlara düşenleri belâlarla temizlemek, kullarını çok seven, Hak Teâlâ'nın âdetleri arasındadır. Rahmet yüzünün bir ifâdesi olan Hak Teâlâ'nın bu davranışı, madalyonun bir başka yüzüdür.

*Kula belâ gelmez Hak yazmayınca,
Hak belâ yazmaz kul azmayınca.
Hak kuldan intikamı kul ile alır.
Dinî irfan bilmeyen bunu, kul etti sanır.*

Allâhü Teâlâ, Nisâ Sûresi'nin 135. âyetinde, “*Ey iman edenler! Kendiniz, ana babanız ve en yakınlarınızın aleyhine de olsa, Allah için şahitlik yaparak adâleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun.*” buyruluyor.

Gerçek (hak) **sözlü** insanlara Allah (CC*) her zaman yardım eder, onların işlerini toplu kılar, hattâ günahlarını bile bağışlar⁸, onu, Mâide Sûresi'nin 105. âyeti^a gereğince, **hıfz-ı himâyesine** alır. Peygamberimiz (SAV) Efendimiz, “*Tehlikeli de olsa doğruluğa sarılınız. Muhakkak ki kurtuluş doğruluktadır*”⁹ buyurmuşlardır. Hz. Ali (RA)^Ω da “*Her zaman doğru konuşun; çünkü o kurtarıcıdır.*” demiyor mu?

Güzel sözlerle insanları Hak'ka ve doğruya yönelten ve kötülüklerden alıkoymaya gayret edeni öven Yüce Allah (CC), “*İçinizden hayra çağıran, iyiliği buyurup, kötülükten men eden bir topluluk olsun; işte onlar kurtuluşa erenlerdir.*”¹⁰ buyuruyor.

Bu yüzdendir ki Peygamberimiz (SAV) Efendimiz, bütün hayâtı boyunca fitratı îcâbı Allah'ın (CC) emri gereğince, mü'minlere karşı şefkat ve merhâmetle muamele etmiş¹¹;

♥ SAV kısaltması, “Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem - Allah O'na salât etsin.” demektir.

* CC kısaltması, “Celle Celâlihü - O'nun şâmi çok yücedir.” demektir.

⁸ Ahzâb Sûresi, âyet 71: “*Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının ve doğru söz söyleyin ki Allah sizin işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve Resûlüne itaat ederse, muhakkak büyük bir başarıya ulaşmıştır.*”

^a Mâide Sûresi, âyet 105: “*Ey iman edenler! Sizi kendinizi düzeltin. Sizi doğru yolda olursanız, yoldan sapan kimse size zarar veremez. Hepinizin dönüşü Allah'adır. O zaman Allah, size yaptıklarınızı haber verecektir.*”

⁹ İbn-i Ebi Dünyâ.

^Ω RA kısaltması, “Radiyahallâhü Anh - Allah ondan razı olsun.” demektir.

¹⁰ Âl-i İmran Sûresi, âyet 104.

¹¹ Hicr Sûresi, âyet 88: “*Sakin, o kâfirlerden bir takımlarını zevkyab ettiğimiz şeylere göz atma, onlara karşı üzülmeye ve müminlere kanadını indir.*”

huysuzluk, katı yüreklilik ve kaba konuşmaktan sakınmış, insanların en hayırlısı olarak yaratılan¹² ümmetine de, ya hayır söylemesini, ya da susmasını tembih etmiştir¹³.

Bir kimsenin, benliğine (nefsine) uyararak diğer bir kimseye "*fâsık*" veyâ "*kâfır*" gibi kelimelerle söz atmasını da yasaklayan Peygamberimiz (SAV) Efendimiz, "*O, kimsede bu haller mevcut değilse, bu gibi sözler onu söyleyene döner.*"¹⁴ demişlerdir.

Şimdi bu açıklamalardan ne anlamış bulunuyoruz?

Bugünkü mücâdelelelerin iç yüzünü, özgür olanlarla gönlü açık olanlar, tıpkı *İbrahim Hakkı Hazretleri* 'nin:

*"Hak şerleri hayr eyler,
Zannetme ki gayr eyler.
Ârif anı seyr eyler,
Mevlâ görelim neyler,
Neylerse güzel eyler..."*

terennümleri ahenginde ve içeriğinde, eskiden gizliden yapılanları gönül gözleri ile seyreden ârifler gibi, apaçık olarak seyrediyorlar; şu imkânlar içinde **benlik**, ideoloji ve kindarlık duygularıyla perdelenerek göremeyenlerin yanında...

İstidrac

Madalyonun bir yüzü daha vardır ki, benliğin aşırı ucunda oluşan **istidrac**¹⁵. İstidracı kapılmış insanların iplerini Hak Teâlâ serbest bırakmıştır. *Bunların olağanüstü hâller göstermelerine de müsaade edelmiştir.* Peygamberlerin gösterdikleri olağanüstü hâllere **mûcize**, velîlerin gösterdikleri olağanüstü hâllere **kerâmet** dendiği gibi, böyle yollarını **sapıtmış** aşırıların gösterdikleri hâllere ise, **istidrac** denmektedir.

Yüce Yaratıcı, **istidrac sâhiplerine** hayatta hiçbir sıkıntı vermediği gibi, bütün arzularını da eksiksiksiz yerine getirir, sırf Âhiret'te hesâba çekip azâbı tattıracağı sırada, "*Yarabbi! İstediklerimi vermediğin için bu günahları işledim.*" ya da "*İstediklerimi verseydin, bu günahları işlemezdim.*" demesin diye...

Daha çok nefislerin hâkim olduğu bugünkü dünyâda, Türkiyemiz'de de enteresan olaylar olmaktadır. Öyle ki, bu nedenlerden dolayı, hiçbir şey, artık, Türkiyemiz'de de eskisi gibi olmaz / olmuyor / olmayacak...

¹² Âl-i İmran Sûresi, âyet 110: "*Siz insanlar için çıkarılmış ümmetlerin en hayırlısı olmak üzere yaratıldınız.*"

¹³ Riyâzû's-Sâlihîn.

¹⁴ Riyâzû's-Sâlihîn.

¹⁵ Temiz, M., *Rahat Hayat İçin Duâ'nın İncelikleri, Duâ ve Bâzı Tıp İnsanlarının Bilimsel Görüşleri, Sabır ve Allâhü*

Teâlâ'ya Karşı Büyük İsyân'ın İşâreti (İstidrac), Alındığı İnternet Elektronik Adresi,
<http://mtemiz.com/bilim/Rahat%20Hayat%20için%20Duâ'nın%20İncelikleri.pdf>, YA DA

<http://mtemiz.com/bilim/Rahat%20Hayat%20için%20Duâ'nın%20İncelikleri.doc>, En Son Erişim Tarihi: 22.03.2014.

Çünkü Dünyâ dönüyor, her şey değişiyor, tıpkı bir zamanlar **Kur'an okutan hocaları sürek avı ile jandarmalara yakalatıp Müslümanları olmadık zulümlere tabî tutan**^δ zihniyetin bugünkü uzantılarının da, artık, 17 Aralık 2014'ten sonra, "Tencere yuvarlanmış, kapağını bulmuş..." atasözü gereğince, Pensilvanya'da ikâmet eden, kendilerine uygun, bir hoca efendilerinin olması gibi...

"Büyük lokma ye de, büyük söz söyleme!" demiyorlar mı?

Mahviyet

Mahviyet, benliğin, **eğitim** ve **terbiye** ile etkisinin yokedilmesinin *teknik adıdır*; insanın benlikten sıyrılıp bir **hiç** olduğunu anlaması ve o şuurunu dâimâ muhafaza etmesidir. *Bu, bir kabul değildir, işin gerçeğidir, bu gerçeği anlayıp nefsinin gönlün kontrolüne vermesi, bunu da nefesine hazmettirmesidir*¹⁶.

İnsanın nihâî hedefi, **mahfiyet**¹⁷ olmalıdır.

2000'li yıllarda Üniversite'de odamda otururken, bir öğretim üyesi tarafından kapı vurulmuş, aralanmış, bu arkadaş selâm vererek ne yaptığımı sormuştu. Burada belirtmek istediğim **hedef**, işte bu cevâbın içinde bulunuyordu:

Arkadaşa, cevâbım aynen şöyle olmuştu:

"**Mahviyetimin yarıçapını sonsuza kadar büyütme çalışıyorum.**"

Hayâtımın sonuna kadar, ben de nefsimi bu hâle zorlamaya kararlıyım, işte... Onu size de tavsiye ederim...

Ama muvaffâkiyet yalnızca Allah'tandır (CC) ve O'nun dilemesiyledir¹⁸. O da ayrı bir gerçek, tabiatıyla...

^δ **Serdaroğlu, H.**, İlahiyat Fakültelerinde Yetişen Belamlar!, Alındığı İnternet Elektronik Adresi, <http://reddulmuhtar.com/index.php/160-ilahiyat-fakultelerinde-yetisen-belamlar.html>, En Son Erişim Tarihi: 03.01.2013.

("Gazetelerinizin son günlerdeki neşriyatı arasında dinden bahis bazı yazı, mütalaa, ima ve temsillere rastlanmaktadır. Bundan sonra din mevzuu üzerinde gerek tarihi, gerek temsili ve gerek mütalaa kabilinden olan her türlü makale ve fıkra ve tefrikaların neşriden tevakkî edilmesi (sakınılması) ve başlanmış bu gibi tefrikaların en son on gün zarfında nihayetlendirilmesi." (T.C. Başvekâlet - Matbuat Umum Müdürlüğü, İç Matbuat Dairesi, 1945)

"Biz her ne şekil ve surette olursa olsun, memleket dâhilinde dini neşriyat yapılarak dini bir atmosfer yaratılmasına ve gençlik için dini bir zihniyet fideliği vücuda getirilmesine taraftar değiliz." (T.C. Dâhiliye Vekâleti-Matbuat Umum Müdürlüğü Sayı:658 17.Mayıs.1942) (KAYNAK. Eşref EDİP-KARA KİTAP.)

¹⁶ Temiz, M., **Mahviyet**, Alındığı İnternet Elektronik Adresi, <http://gayalo.net/dosyalar/TEMİZLİK%20VE%20MAHVİYET.pdf> YA DA <http://gayalo.net/dosyalar/TEMİZLİK%20VE%20MAHVİYET.doc>, En Son Erişim Tarihi: 22.03.2014.

¹⁷ Temiz, M., **Mahviyet**, Alındığı İnternet Elektronik Adresi, <http://mtemiz.pau.edu.tr/bilim/mahviyet.doc>, En Son Erişim Tarihi, 07.04.2014.

¹⁸ Temiz, M., **Allah'ın (CC) Dilemesi, İyi Niyet (Pozitif Düşünce) Ve Ümit**, Alındığı İnternet Elektronik Adresi, [http://mtemiz.com/bilim/ALLAH'IN%20\(CC\)%20DİLEMESİ,%20İYİ%20NİYET%20\(POZİTİF%20DÜŞÜNCE\)%20VE%20ÜMİT%20\(PDF\).pdf](http://mtemiz.com/bilim/ALLAH'IN%20(CC)%20DİLEMESİ,%20İYİ%20NİYET%20(POZİTİF%20DÜŞÜNCE)%20VE%20ÜMİT%20(PDF).pdf) YA DA [http://mtemiz.com/bilim/ALLAH'IN%20\(CC\)%20DİLEMESİ,%20İYİ%20NİYET%20\(POZİTİF%20DÜŞÜNCE\)%20VE%20ÜMİT%20\(PDF\).doc](http://mtemiz.com/bilim/ALLAH'IN%20(CC)%20DİLEMESİ,%20İYİ%20NİYET%20(POZİTİF%20DÜŞÜNCE)%20VE%20ÜMİT%20(PDF).doc), En Son Erişim Tarihi, 07.04.2014.